

10. Бень Т. Методологічні підходи до формування власних інвестиційних ресурсів підприємства / Т. Бень, Я. Лоскутова // Економіка України. – 2014. – 10 жовт. – С. 11–17.
11. Бердникова Т. Б. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: учебное пособие / Т. Б. Бердникова. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 215 с.
12. Билык М. Д. Дебиторская задолженность предприятия: как ею эффективно управлять? / М. Д. Билык // Справочник Экономиста. – 2010. – № 2. – С. 58–65.
13. Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств / М. Д. Білик // Фінанси України. – 2011. – № 3. – С. 117–128.
14. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: учебный курс. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2004. – 656 с.
15. Бочаров В. В. Корпоративные финансы / В. В. Бочаров, В. Е. Леонтьев. – СПб.: Питер, 2002. – 544 с.
16. Бригхем Ю. Финансовый менеджмент: полный курс: в 2-х томах / Ю. Бригхем, Л. Гапенски; пер. з англ.; под ред. В. В. Ковалева. – СПб.: Экономическая школа, 2004. – Т. 2. – 669 с.
17. Вавілова В. В. Передумови і напрями подолання платіжної кризи в Україні / В. В. Вавілова // Економіка України в перехідний період: зб. наук. праць / За ред. Л. К. Безчасного. – К.: Ін-т економіки НАН України, 2012. – С. 11–20.
18. Ван Хорн Дж. К. Основы управления финансами: пер. с англ. / Гл. ред. серии Я. В. Соколов. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 800 с.
19. Воловец Я. В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. / Я. В. Воловец. – К.: Алерта, 2005. – 199 с.
20. Галасюк В. Про визначення поняття «платоспроможність» у контексті концепції ССФ / В. Галасюк, А. Вишневська-Галасюк // Ринок цінних паперів України. – 2013. – №7–8. – С. 77–82.

Рудюк М. О., ст. гр. ФСГм-11
Налукова Н. І., к.е.н., доцент

Концептуальні засади управління доходами підприємства

Управління доходами підприємства має базуватись на основних положеннях теорії стратегічного управління, що дозволить враховувати взаємозв'язок зовнішнього та внутрішнього середовища при визначенні та реалізації цілей довгострокової фінансової діяльності підприємства.

При обґрунтуванні принципів управління доходами підприємств слід враховувати досить актуальний поділ управління доходами на управління із прямим й зворотнім зв'язком. У цьому випадку управління доходами зі зворотним зв'язком містить у собі контроль за реалізацією продукції й рівнем доходу, а також здійснення будь-яких коригувальних дій у випадку відхилення фактичного доходу від його очікуваного значення. При управлінні доходами з прямим зв'язком оцінюється очікуваний рівень реалізації продукції й отриманого доходу до того або іншого моменту в майбутньому. Якщо ці оцінки

відрізняються від запланованих показників, то вживають відповідні дії, щоб звести до мінімуму ці розбіжності. За такого підходу метою управління доходами підприємств є встановлення контролю до того, як виникнуть будь-які відхилення від необхідної величини доходів.

Найбільш поширеними підходами до управління доходами підприємства є підходи з позиції максимізації їх обсягу. Однак необхідно пам'ятати, що показник обсягу доходів не характеризує кінцеву ефективність господарської діяльності підприємства, а визначає лише певні умови, за яких ця ефективність може бути досягнута. Адже за високого фактичного обсягу доходу підприємства його поточні витрати можуть бути ще більшими, що призведе до формування від'ємного показника прибутку. Тому максимізація доходів є одним із завдань стратегічного управління, яке не може визначатись як критерій високої ефективності цього управління.

Традиційний підхід до управління доходами з позиції забезпечення покриття всіх поточних витрат і максимізації прибутку теж є неоднозначним у формуванні стратегічної мети підприємства. Одержання максимального прибутку як завдання управління доходами підприємства може не співпадати із загальними стратегічними цілями його розвитку. Так, якщо підприємство планує вихід на нові ринки, то в цьому випадку необхідно забути про максимальні розміри прибутку. Управління доходами з позиції забезпечення зростання його ринкової вартості є занадто широким, через те, що зростання ринкової вартості підприємства забезпечується не тільки обсягом або рівнем його доходів, а й іншими результатами господарської діяльності.

Систематизація основних цілей розробки стратегій підприємств, визначення пріоритетності економічних цілей дозволили трактувати основну мету управління доходами підприємств як забезпечення необхідного їх розміру на кожному етапі формування. При цьому, під необхідним розуміється такий їх розмір, який дає змогу здійснювати поточні розрахунки підприємства, зберігаючи стабільний рівень платоспроможності, і, в остаточному підсумку, отримати чистий прибуток у розмірі, що відповідає загальним цілям розвитку підприємства. Тобто, у процесі стратегічного управління доходами мета отримання прибутку є найбільш глибокою за впливом на забезпечення ефективного розвитку підприємства. Втім, основним орієнтиром в управлінні має бути не максимальний прибуток, а забезпечення досягнення цільового його розміру. У цьому випадку процес управління формуванням і розподілом доходів підприємства завжди буде узгоджений із загальними стратегічними цілями розвитку.

Література

1. Тридід О. М. Принципи та підходи до управління доходами підприємств / О. М. Тридід // Бізнес Інформ. – 2012. – № 9. – С. 209–211.

2. Мелушова І. Ю. Ефективність формування фінансових результатів підприємств роздрібною торгівлі: автореф. ... канд. екон. наук / І. Ю. Мелушова. – Харків: Харківський ДУ харчування і торгівлі, 2006. – 25 с.

Стешенко Л. М., ст. гр. ФСТзмл-11

Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Управління доходами і витратами підприємства необхідно розглядати в контексті управління всіма сторонами виробничо-господарської діяльності у межах сформованої загальної стратегії його розвитку. Фінансові результати діяльності будь-якого суб'єкта господарювання лежать в основі його успішного розвитку, служать фінансовою базою забезпечення поточних та інвестиційних потреб. Саме забезпечення формування позитивних фінансових результатів повинно лежати в основі стратегії розвитку підприємства. У більшості літературних джерел стратегія підприємства розглядається як засіб, за допомогою якого змінюються відносини підприємства з партнерами та конкурентами, в результаті чого воно отримує конкурентні переваги [1, с. 31]; довгостроковий курс розвитку підприємства, спосіб досягнення цілей, який воно визначає для себе, керуючись власними міркуваннями [2, с. 687]; комбінація методів конкуренції та організації бізнесу, спрямована на задоволення клієнтів та досягнення організаційних цілей [3, с. 32]; включає формування місії, довгострокових цілей, а також шляхів і правил прийняття рішень для найбільш ефективного використання стратегічних ресурсів, сильних сторін і можливостей, усунення слабких сторін та захисту від загроз зовнішнього середовища задля майбутньої прибутковості [4, с. 9].

Сформована на підприємстві стратегія лежить в основі системи стратегічного управління, яке, у свою чергу, включає до свого складу цілі, стратегії, необхідні для її реалізації ресурси, зовнішні фактори, під впливом яких формується та реалізується конкретна стратегія, бажані результати та показники їх оцінки. У найбільш загальному вигляді стратегія визначає напрям розвитку підприємства.

Одним із основних завдань управління стратегічним розвитком підприємства є управління доходами та витратами підприємства і на основі цього – його прибутком, як основним фінансовим результатом діяльності. Під процесом управління прибутком розуміють побудову такої системи управління, яка враховує тактичні та стратегічні аспекти управління, спрямована на підвищення кінцевих результатів діяльності суб'єкта господарювання, яка